بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/170
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ސަޢުދު އިބްރާހީމް މަނިކު / ނ.މަނަދޫ، [illegible]
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް: [illegible] ގްރޫޕް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފު ގުޅިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޖީދު

ނިންމި ތާރީޚު:

16 ރަޖަބު 1444

07 ފެބްރުއަރީ 2023

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 25 ޝައްވާލް 1442 / 06 ޖޫން 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ

- ނަންބަރު: 706/Cv-C/2019
- ނިންމި ތަން: ސިވިލް ކޯޓު
- ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފުވެގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 04 ޑިސެމްބަރު 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 30 މާރިޗު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ސަޢުދު އިބްރާހީމް މަނިކު / ހަނދުވަރީ، ސ.މަރަދޫ

ވަކީލުގައި: އަޙްމަދު ސަޢުދުއްލާހު މުޙައްމަދު / ސ.ތޮއްޑޫގެ،
ސ.ފޭދޫ

އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް

ވ.ނ ޖީ.އެން.ސީ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް

ވަކީލުގައި: އިސްމާޢީލް ވަޙީދު / ދަރަސް، ހުޅުމާލެ

މަޢުނަ - އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފުވެގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ - ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓްގެ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާ - އެއްބަސްވުން ވުޖޫދު ވުމާއި ބޭނުންވާ ޝަރުޠު - އެއްބަސްވުން - ޤާނޫނީ ގުޅުމެއް ޤާއިމުކުރުމުގެ ނިޔަތް (intention to create legal relations) -

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔު

މައްސަލައިގެ ތަޢާރުފު:

1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 706/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޙުކުމާއި އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށްބުނެ، ސ.ހިތަދޫ، ދަންބޫން / ސަޢުދު އިބްރާހީމްމަނިކު[1] (މީގެ ފަހުން "ސަޢުދު އިބްރާހީމް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް" ކަމަށް މި ނިޔާގައި ބަޔާންކުރާނީ)ގެ ފަރާތުން އެ ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީވާ ފަރާތަކީ ވާދީ ޓްރޭޑިންގ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[2] (މީގެ ފަހުން "ވާދީ ޓްރޭޑިންގ" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީވާފަރާތް") އެވެ.

މައްސަލައިގެ ހާލަތު:

2. ބިސްކޯދު ބާވަތް (ހަޕް ސެންގ) (Hupseng Biscuit) ބިސް ކޯދު ވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމަކާ ގުޅިގެން 2016 ވަނަ އަހަރު ވާދީ ޓްރޭޑިންގ އާއި ސަޢުދު އިބްރާހީމް އާއި ދެމެދު އަގުގެ ބަދަލުގައި އެއްބަސްވުމެއް ވެފައިވާ ކަމަށް އެކު ބުނެއެވެ. މި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، ސަޢުދު އިބްރާހީމް ބަލައިގަތް ބިސްކޯދުގެ އަގުގެ ގޮތުގައި -/1،137،400ރ. (އެއްމިލިއަން އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ) ވާދީ ޓްރޭޑިންގއިން އިންވޮއިސްކުރިކަމަށް ސަޢުދު އިބްރާހީމް ބުނެއެވެ.[3]

---

[1] A200951

[2] C-64/94

[3] ސިވިލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގައި ފައިސާއާބެހޭ ... S.1 ވަނަ ނިޝާން

3. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ވަޒީފާ އެއްބަސްވުމެއް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަގުތީ ގޮތުން ވަޒީފާ އެއްބަސްވުމުގައި [illegible]. އަދި އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، [illegible] [illegible] [illegible] ޖުމްލަ 1,706,100.00ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްސަތޭކަ ހަހާސް އެއްސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[4]

4. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 40 ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] 568,700.00ރ (ފަސްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް އަށްހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] 40 ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] 1/2 (ދެބައިކުޅަ އެއްބައި) އަދަދު 45,660.37ރ (ސާޅީސް ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

5. 2016 ފެބްރުއަރީން ފެށިގެން 2018 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 09 (ނުވައެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާގެ [illegible] -/1,137,400ރ (އެއްމިލިއަން އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަނބުރާ ދިނުމަށްޓަކައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 31 ޑިސެމްބަރު 2018 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 005818 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[5]

---

[4] 09 ޖޫން 2019 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 ވަނަ [illegible]

[5] [illegible] S-3 ވަނަ [illegible]

6. އެހެންކަމުން، ޝަކޫރު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ވާރި ޓްރޭޑަރސް އިން ޝަކޫރު އިބްރާހީމްއަށް ދޫކޮށްފައިވާ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ނަންބަރު 005818 ޗެކު ބައުންސްވުމުން އެކައުންޓުގައިވާ އަދަދަށް ފައިސާ ނުލިބިގެންވާތީ އެފައިސާ ހޯދުމަށްޓަކައި، އަދި ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައިވާ އެއްބަސްވުމާއި ވާރި ޓްރޭޑަރސްއިން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް ސިވިލް ކޯޓުގައި 03 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި ދަޢުވާކުރިއެވެ.[6] އެމައްސަލަ ބަލައިފައިވަނީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 706/Cv-C/2019 ދަޢުވާއިންނެވެ.

ސިވިލް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތް:

7. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 706/Cv-C/2019 ދަޢުވާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ޚުލާޞާ ބެލިއިރު، އެ ދަޢުވާ ނިންމާފައިވަނީ؛

> "ދަޢުވާގައި، އިސްލާމް ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ލާޒިމުވާ ގޮތުގެ މަތިން ބިނާކޮށްގެން، ވާރި ޓްރޭޑަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ޝަކޫރު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ދޫކޮށްފައިވާ ޗެކުގައިވާ އަދަދު ޝަކޫރު އިބްރާހީމް ފަރާތުން ވާރި ޓްރޭޑަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ސަބަބެއް ސާބިތުވެފައިނުވާތީ، އެޗެކުގައިވާ އަދަދަށް ވާރި ޓްރޭޑަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ޝަކޫރު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭކަމަށް އަންގައިދެވޭނެ ސާބިތުކަމެއް ނެތްކަމަށް، ޝަކޫރު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން އަދި ވާރި ޓްރޭޑަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ދެމެދު ވެވިފައިވާ ކޮން އެއްބަސްވުމެއް ސާބިތުވެފައިނުވާތީ، އެކަމުގެ ބަދަލުގައި ގެއްލުމާއި ވާރި ޓްރޭޑަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ދަޢުވާ ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ ފަރާތަށް ނަގައިދެވޭނެ ސާބިތުކަމެއް ނެތްކަމަށް ޙުކުމްކުރަމެވެ."

މިގޮތުން އެދަޢުވާ ނިންމުނު ގޮތުގެ ޙުކުމް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ޝަކޫރު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން މިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފްކޮށްފައިވަނީ މިނިންމުމެވެ.

---

[6] ޝަރީޢަތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ޗެކުގެ ކޮޕީ މައްސަލައާ ގުޅޭ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ތެރެއިން (ޑޮކިއުމަންޓް ނަންބަރު 35)

ސިވިލް ކޯޓުގެ ނިންމުމަށް ވާސިލްވި ސަބަބުތައް:

8. މަތީގައި ބަޔާން ކުރެވުނު ނިންމުމަށް ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ އަންނަނިވި ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްގެން ކަމަށް ފެނެއެވެ.

8.1 ސަމަދު އިބްރާހީމްއަށް ކެއްސަރީގެ ބޯޓުންގެ ޖިސްމާނީ އަނިޔާތަކުން ވީދި ޖެހުނު ގެއްލުމަށް ސަމަދު އިބްރާހީމް ފައިސާ ދިނުމަށް ދައުލަތުގެ ބަދަލު އަދާކުރަން.[7]

8.2 ސަމަދު އިބްރާހީމް [illegible] ސަމަދު އިބްރާހީމްގެ [illegible] ސަމަދު އިބްރާހީމް [illegible] ސަމަދު އިބްރާހީމް [illegible] ފައިސާ [illegible] ސަމަދު އިބްރާހީމްއަށް [illegible][8]

8.3 [illegible] ސަމަދު އިބްރާހީމްގެ [illegible] ފައިސާ [illegible][9]

8.4 [illegible] ފައިސާ [illegible] ސަމަދު އިބްރާހީމްއަށް [illegible] ސަމަދު އިބްރާހީމް [illegible] ސަމަދު އިބްރާހީމްއަށް ފައިސާ [illegible] ސަމަދު އިބްރާހީމްއަށް ފައިސާ [illegible][10]

---

[7] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 706/Cv-C/2019 ގެ [illegible] (ހ)

[8] އެސަމަ (ށ)

[9] އެސަމަ (ނ)

[10] އެސަމަ

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް:

9. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 706/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ، ޝަރުފު އިބްރާހީމްގެ ވަކާލާތުން ތިރީގައިވާ ނުކުތާތައް ހުށަހަޅާ އެނުކުތާތަކާއި ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާވައިވެއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހަޅުއްވާ ނުކުތާތަކަކީ:

9.1 **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ:** ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) އާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

9.2 **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، މަދަނީ މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރުމުގެ އާންމު އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

9.3 **ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

9.4 **ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/48 ޤަޟިއްޔާއާއި، ނަންބަރު 2013/SC-A/53 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ދެއްކި ހުއްޖަތައް

10. އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، މިމައްސަލައިގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ފާހަގަތަކާއި މައްސަލައިގެ [illegible] ބަލާއިރު އިސްތިއުނާފުކުރި ހުކުމުން ސާފު އިންވެސްޓްމަންޓް ގޮތުގައި 1،137،400.00ރ. (އެއްމިލިއަން އެއްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ދިވެހި ރުފިޔާ) އިންވެސްޓްކުރައްވާފައިވާކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރި [illegible] ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރި ހުކުމަށް [illegible] ކަމަށެވެ. އަދި [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރި [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

11. ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ބުނެފައިވަނީ، ދެފަރާތުން [illegible] މެދު އިސްތިއުނާފުކުރި [illegible] [illegible] ދެމެދު [illegible] ކަމަށެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރި [illegible] ކަމަށެވެ. [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

12. ތިންވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ބުނެފައިވަނީ ދެފަރާތުން ދެމެދު ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި އެއްގޮތަށް އިންވެސްޓްމަންޓް [illegible] [illegible] ނުވާކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible]

މިހާތަނަށް ފާއިތުވެދިޔަ 4 (ހަތަރެއް) އަހަރު ވާދީ [illegible] [illegible] ބޭނުންކޮށްގެން ގޮތަކުން އަންނަ ނަފާ ނުވަތަ މަންފާއަކީ އިސްތިއުނާފު [illegible] މިއީ ނާޖާއިޒު މަންފާއެއްކަމަށެވެ. މިގޮތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ދައުވާ ފޯމުގައި ކޯސް އޮފް އެކްޝަން ބިނާކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] ގޮތުގެ މައްޗަށްކަމަށާއި، މިކަން [illegible] ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން [illegible] ސާބިތުވާން އޮތް [illegible] [illegible] [illegible] ވިޔަފާރި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން މިއީ [illegible] [illegible] 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

13. ހަތަރުވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ބުނެފައިވަނީ މިމައްސަލައިގައި އިންވެސްޓްމަންޓްގެ ފައިސާ ހޯދުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތް [illegible] ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ [illegible] ނުކުތާގެ (ބ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible]. މިގޮތުން ކޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 1،137،400.00ރ. (އެއްމިލިއަން އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ދިވެހި ރުފިޔާ) [illegible] މިމައްސަލައިގައި ސިވިލް ކޯޓުން ހުށަހެޅިފައިވާ [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] ގޮތް [illegible] [illegible] ނުކުތާތަކުގައި [illegible].

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް

14. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މިމައްސަލައިގައި އެދިފައިވަނީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 706/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ބާޠިލުކޮށްދެއްވައި، [illegible] [illegible]، ވާދީ [illegible] [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓްގެ

ޖުމްލަ ދައްކާފައިވާ ފައިސާއިން އަނބުރާ ލިބިފައިވާ ފައިސާ އުނިކުރުމުން ބާކީވާ -/1،087،400ރ. (އެއްމިލިއަން އަށްޑިހަ ހަތްހާސް ހަތަރު ސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި ވޯދީ ޖީޓީޖީ ކަންސްޓްރަކްޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާތީއާއި، އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފުވެ، އިންވެސްޓްމަންޓް ފައިސާ ނެގި [illegible] މުއްދަތުގެ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ވޯދީ ޖީޓީޖީ ކަންސްޓްރަކްޝަން ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާތީއާއި، [illegible] ސާބިތުވާ [illegible] [illegible] -/45،660.37ރ. (ސާޅީސް ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) ގެ ބޭނުން ބަދަލު [illegible] ކަނޑައަޅައިދީފައިވާތީއާއި، ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބޭނުން އިސްވެ [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓް ފައިސާ އަނބުރާ [illegible] ބަދަލު [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައިދީފައިވާ ފައިސާ ނަގައިދިނުމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތައް.

15. އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މި މުޢާމަލާތަކީ ވޯދީ ޖީޓީޖީ ކަންސްޓްރަކްޝަންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ވޯދީ ޖީޓީޖީ ކަންސްޓްރަކްޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] [illegible] -/796،614.31ރ. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] 3 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible]

ވައިސާއަށް ސަލާމަތު އިބްރާހީމް އިންވެސްޓްކޮށްފައިވާ ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން ސަލާމަތު އިބްރާހީމްއަށް އިތުރު ވައިސާއަށް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ޤާނޫނު ނުކުރާކަމަށެވެ. އަދި މިމައްސަލައާއި ގުޅޭ ތަފްސީލުތައް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 706/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާން ކަމަށެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން:

16. މިމައްސަލައާއި ގުޅިގެން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:706/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، އެމައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސަލާމަތު އިބްރާހީމްގެ ވަކާލުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަށާއި، އެނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން ދެފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި އެންމެހައި [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

[illegible] ނިޔާ:

17. މިމައްސަލައިގައި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ވައިސާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1،137،400.00ރ (އެއްމިލިއަން ސަތޭކަ ސައްތިރީސް ހާސް ހަތަރުސަތޭކަ) ރުފިޔާ ކަމަށެވެ. ނަމަވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] ވައިސާގެ އަދަދަކީ 1،706،100.00ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްސަތޭކަ ހަހާސް އެއްސަތޭކަ) ރުފިޔާކަން އެނގެއެވެ.[11] އިސްތިއުނާފުކުރާ ސަލާމަތު އިބްރާހީމް [illegible]

---

[11] [illegible] ނަންބަރު:WTC/CR/384/2016 ([illegible] ނަންބަރު 313) (24 [illegible] 2016) [illegible] 568،700.00 [illegible]
ނަންބަރު:WTC/CR/11/2016 ([illegible] ނަންބަރު 11) (10 [illegible] 2016) [illegible] 284،350.00 [illegible]
ނަންބަރު:WTC/CR/29/2016 ([illegible] ނަންބަރު 20) (25 [illegible] 2016) [illegible] 284،350.00 [illegible]
ނަންބަރު:WTC/CR/371/2016 ([illegible] ނަންބަރު 337) (10 [illegible] 2016) [illegible] 284،350.00 [illegible]
ނަންބަރު:WTC/CR/55/2016 ([illegible] ނަންބަރު 45) (02 [illegible] 2016) [illegible] 284،350.00 [illegible] 1،706،100.00

އިންވެސްޓްމަންޓުގެ ގޮތުގައި 3،696،550.00ރ (ތިން މިލިއަން ހަސަތޭކަ ނުވަދިހަ ހަހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) އިންވެސްޓްކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނާ ބުނުން ސާބިތުވާ ފަދަ ހެއްކެއް ނެތެވެ.

18. މިމައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތާއި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ދަށު ކޯޓުގައި ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި ހުށަހެޅިން ހުށަހެޅުމުގެ ހުރި ބަޔާނާއި އަދި ހުށަހެޅި ލިޔުންތަކަށް ބަލައި ފަސްޖެހުމަށް އެކަށީގެންވާ ދެފަރާތުން ކަނޑައަޅާ ސާފުކޮށް ބަޔާން ކޮށްދީފައިވާކަން ދަށު ކޯޓުގެ ނިޔާގައި އެއްގޮތަށް މިންކޮށްދީފައި ގެނެވިން، އިތުރަށް މިކޯޓުން ބަލަންޖެހޭ ކަމެއް ނެތެވެ.

ދެވަނަ ނުކުތާ:

19. ވާދީ ޖޫރިސްޑިކްޝަން އާއި ސަބަބު އިސްތިއުނާފު އާ ދެފުށް ވަކިވާ އެއްބަސްވުން ސާބިތުވާން ނެތްކަމަށް ދަށު ކޯޓުން ކަނޑައެޅުއްވިކަމަށްވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު:4/91 (ކޮންޓްރެކްޓްގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ޤާނޫނުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިނުވާނަމަ، ކޮންޓްރެކްޓެއް ވަކި މީހަކު ގޮތަކަށް އޮތުން ތަންފީޛުކުރުމާ އެއްޗެއް ހުންނަކަމަށް ސަބަބު އިސްތިއުނާފު ބުނެއެވެ.

20. ސަބަބު އިސްތިއުނާފު ހުކުމުގެ ދައުލަތަށް ޢަލީ ދެމުން ވާދީ ޖޫރިސްޑިކްޝަންގެ ފަރާތުން ބުނުއްވާފައިވޭ:

> " ....ދައުލަތަށް ދައުލާ ރައްދުވާ ފަރާތުން އިސްކާރު ކުރެއްވެ. މިގޮތަށް ދަރަނިވެރިޔާގެ ދައުލަތާ ފަރާތުން، ދައުލާ ރައްދުވާފަރާތުގެ ދަރަނި މި ދައުލަތާ އާ ގުޅޭ ގޮތުން ހިންގާފައިވާ މުއާމަލާތަކީ މި ދެފަރާތުގެ ދަރަނި އަނގަބަހުން ވެފައިވާ ދައުލަތުގެ ވަޒީރު ގޮތުން ހިނގި މުއާމަލާތެއްކަމަށް ވެފައި އެމުއާމަލާތް އޮތީ ފަރާތްތަކާ ދައުލާ ލިބޭ ފަރާތުން ދައުލަތާ ފަރާތަށް އަނގަބަހުން އޮތީ، އެ މުއާމަލާތަކީ އަމަލުކުރާން ހުރި ޒިންމާތަކެއް ކަމުގައިވެއެވެ."[12]

---

[12] ވާދީ ޖޫރިސްޑިކްޝަން އިން ހުކުމުގެ ދައުލަތުގެ ޢަލީ ކޮޕީ

މީގެ އިތުރުން، [illegible] އިން ބުނެފައިވެއެވެ؛

"...[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:005818 ގެ 1،137400.00 [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމެއް ވެފައިވެއެވެ."

[illegible] އެއްބަސްވުމެއް [illegible] އިޢުތިރާފުވެއެވެ.

21. އަނގަބަހުން ވެވޭ ގޮތުން ވާ އެއްބަސްވުމަކީވެސް އެއްބަސްވުމެއް [illegible] [illegible] އަސާސީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމެއް ކަމުގައި ވާނެއެވެ. އިސްތިސްނާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދެފަރާތުގެ ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ވިޔަފާރީ (commercial) ގެ އެއްބަސްވުމެއްކަން ސާބިތުވެއެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (intention to create legal relations) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަމެވެ.

22. ވީމާ، ސަޢުދު އިބްރާހީމް އާއި ވާދީ ޓްރޭޑަރސްއާ ދެމެދު އޮތްކަމަށް ސަޢުދު އިބްރާހީމް ބުނާ އެއްބަސްވުން ވެފައިވާކަން ވާދީ ޓްރޭޑަރސްގެ އިޢުތިރާފުން ސާބިތުވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ހުށަހެޅުނު ހިސާބީ ރިޕޯޓުން، މި އެއްބަސްވުން ވުޖޫދުވެފައިވާކަން، އިންވެސްޓްކުރި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާދީ [illegible] އަދި އިންވެސްޓްމަންޓްގެ ބައެއް [illegible] ސަޢުދު އިބްރާހީމްއަށް ދިންކަން [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

23. ވާދީ ޓްރޭޑަރސްއިން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުން [illegible] ސަޢުދު އިބްރާހީމް [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ޓްރޭޑަރސްގެ [illegible] [illegible]. ސަޢުދު އިބްރާހީމް އާއި ވާދީ ޓްރޭޑަރސްއާ ދެމެދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަޢުދު އިބްރާހީމް އާއި ވާދީ ޓްރޭޑަރސްއާ ދެމެދު [illegible] [illegible] [illegible] ސަޢުދު އިބްރާހީމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، ސަޢުދު އިބްރާހީމް އާއި ވާދީ ޓްރޭޑަރސްއާ ދެމެދު [illegible] އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible]. ވީމާ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާދީ ޓްރޭޑަރސް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާދީ ޓްރޭޑަރސް[illegible]. [illegible] ވާދީ ޓްރޭޑަރސް[illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާދީ ޓްރޭޑަރސްގެ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

24. މިއެއްބަސްވުމަކީ ވަގުތީ އެއްބަސްވުމެއްކަމަށް ބުނިނަމަވެސް، 40 ދުވަހުގެ ކޮންޓްރެކްޓްއިނުން އެއްޗެހިތަކުގެ އަގުގެ ގޮތުން ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުގެ ސަބަބު (ފަސްލައްކަ ފަސްދޮޅަސްއަށްހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) 568,700.00ރ 24 ފެބުރުއަރީ 2016 ގައި ވާދި ހުށަހެޅިއިރު ދެމެދު ހިސާބުން ހަމަވުން މިއެއްބަސްވުން ވަގުތުވަރެއްގެން ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައެވެ. އަދި ވާދި ހުށަހަޅައިދިން އިންވޮއިސްތަކުން ފައިސާ އަދާކުރާ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުން ގެންނަ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދޫކުރެވިފައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބިލްގެ އަދި ލޯޑިވޮޗަރު ނަންބަރު:0005818 ކުރާގައި އިންވޮއިސްތަކުގެ ފައިސާ އަދާކުރާ ތާރީޚަކީ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚް ކަމަށާއި 31 މާރިޗް 2018 ގެ ނިޔަލަށް އެއްބަސްވުން ވަގުތީގޮތުން ވާނުކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައެވެ. 31 މާރިޗް 2018ގެ ފަހުން މިއެއްބަސްވުން ދެމެހެއްޓުމަށް ސޮއިކުރުމާއެކު އަރާނަ އިތުރު ހުށަހެޅުމެއް ނެތެވެ.

ތިންވަނަ ނުކުތާ:

25. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ތިންވަނަ ނުކުތާގައި ބަޙުސް ކުރަނީ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ވާހަކައެވެ. އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމާ ގުޅޭ ގޮތުން، ބަދަލުދޭނީ ކޮންޓްރެކްޓްތަކުގެ ޤާނޫނު[13]ގެ 23 ވަނަ މާއްދާ އެވެ. އެމާއްދާގައި ބަޔާން ކުރަނީ؛

> **ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދިނުން**
>
> 23- (ހ) ކޮންޓްރެކްޓްގެ ބައިވެރިއަކު އެ ކޮންޓްރެކްޓެއް ފުރިހަމަ އަދާނުކޮށް ކޮށްފިނަމަ، އަނެއްފަރާތަށް ކުރިމަތިވާ ގެއްލުމަކަށް އެފަރާތުން ފިނަމަ، ބަދަލުދޭން ޖެހޭނެއެވެ.
>
> (ށ) މިމާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުން ބަދަލުދޭން ޖެހޭނީ ގެއްލުންވަނީ:
>
> 1. ކޮންޓްރެކްޓް ފުރިހަމަނުކުރުމުގެ ސަބަބުން ސީދާ ލިބޭ ގެއްލުން
> 2. އަދި ފުރިހަމަ އަދާނުކޮށް ކުރިމަތިވާނެކަން ކޮންޓްރެކްޓްގެ ބައިވެރިންނަށް އެނގިފައިވާ ގެއްލުން.

---

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91

މިފަދައިންނެވެ.

26. ކޮންޓްރެކްޓާގެ ހިސާބުތަކުގެ ސަރަހައްދުން ސިޓީ ލިބުނު ގޮތުގައިކަމުގައި ކޯޓަށް ބަޔާނެއް، ސާފުކޮށް އިޢުތިރާފުވި ފަރާތުން ދައުލަތަށް އިއުތިރާފުވި ބަޔާން ސާފުކޮށް އިޢުތިރާފު އިންވެސްޓްމަންޓް ފައިސާ ޖަމާކޮށް ނިމިފައި ނުވާ ކަމަށް، މިންވަރާއި ގުޅޭގޮތުން ބޭނުން ކުރި ބަޔާންތަކުގައި ވަނީ ތިރީގައި ބަޔާންވާ ގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

" ދައުލަތަށް ހުށަހެޅި ދައުލަތުގެ ފައިސާ ގެއްލިފައި ވާ ޖުމްލަ އިންވެސްޓްމަންޓް ކޮށްފައިވަނީ 1،706100.00ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްލައްކަ ހައްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ނުވަތަ ކަމަށާއި، ޖުމްލަ ފައިސާގެ ތެރެއިން 568،700.00ރ އަނބުރާދީފައި ވާތީ 1،137،400.00ރ (އެއްމިލިއަން އެއްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ) ރުފިޔާ ނުދައްކައި، 04 ބޭންކް އެކައުންޓަކަށް ފޮނުވިއިރު ބަހާލާފައި 284،350.00ރ (ދެލައްކަ އަށްޑިހަ ހަތަރުހާސް ތިންސަތޭކަ ފަންސާސް) ރުފިޔާގެ ވަރަށް ދެއްކި ފައިސާއާއި ކަމަށާއި، އަދި މިދެންނެވި 04 ބޭންކްގެ ތެރެއިން ފައިސާއަކީ ދައުލަތަށް ކަމަށް ދައުލަތު ވިޔަފާރިން ގެއްލުންވީއެވެ ގޮތުގައި ޤާނޫނުގެ ގޮތުން ދައުލަތަށް ދޭން ކަމަށް ފައިސާ ކަމަށް ދެއްކުމަށެވެ. އަދި މިކަމުގެ ތަފްސީލާއި ދައުލަތާއި ހުށަހެޅި ދައުލަތާއި ޖަލްސާތަކުން ގެއްލުން ލިބުނު ފައިސާ ވަނީ ސާފުކޮށް ދެންނެވިފައި ވާނެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ. ދައުލަތުގެ ޖަވާބު ލިޔުމުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ؛

" 9.1 ދައުލަތާއި ހަވާލުކުރި ދައުލަތު ވިޔަފާރިން ރިސީޓު ނަންބަރު: 313، 11، 20، 45، 337 މި ފަދަ ނަންބަރުގެ ރިސީޓު ފޮނުވި ޖުމްލަ ކޮށްފައިވަނީ 1،705،100.00 ރުފިޔާ[14] ކަމަށް ސާބިތުކުރެވިފައިވާތީ (ދެވަނަ ދެންނެވި 05 ރިސީޓުގެ ކޮޕީ ދައުލަތާއި ހަވާލުކުރި ގެއްލުމަށް ހުށަހެޅުއްވީއެވެ.

9.2 ދައުލަތު ވިޔަ ހަވާލުގެ ޗެކުތަކު ނަންބަރު: 85، 95، 104، 118، 119، 121، 2 މި ކޮޕީ ޗެކުތަކު ނަންބަރުން 2،310،072/98 ރުފިޔާ ދައުލަތު ވިޔަފާރިން ދައުލަތާއި ހަވާލުކުރި ދިނުމަށްފަހު ސާބިތުކުރެވިފައިވާތީ (މި ދެންނެވި 07 ޗެކުތަކުގެ ކޮޕީ ދައުލަތާއި ހަވާލުކުރި ގެއްލުމަށް ހުށަހެޅުއްވީއެވެ.

9.3 އިސްވެދެންނެވި 9.2 ގައި ބަޔާންކުރި ފައިސާގެ އިތުރުން ޓްރާންސްފަރ އެކައުންޓު ނަންބަރު:WM19 ގައި BML ގެ 005815 ގެ ބަދަލުގައި 45،660/37 ރުފިޔާ އާއި ޓްރާންސްފަރ އެކައުންޓު 159 SBI ގެ 1517067 ގެ ބަދަލުގައި 35،660/37 ރުފިޔާ އާއި، ޓްރާންސްފަރ އެކައުންޓު 216 SBI 1531205 ގެ ބަދަލުގައި 35،660/37 ރުފިޔާއާއި ޓްރާންސްފަރ އެކައުންޓު 10 BML ގެ 002586 ގެ ބަދަލުގައި 25،660/37 ރުފިޔާ އާއި އަދި މިގެ އިތުރުން SBI ގެ ނަންބަރު 212733S ގެ ބަދަލުގައި 50،000.00 ރުފިޔާ

---

[14] މިޢަދަދަކީ ރާއްޖެ ޖޫރީސްޓިކްޝަން ކުރީން ބަޔާން ކުރި އަދަދާއި އަދި ބަޔާންކުރެވުނު ރިސީޓު ނަންބަރުތަކާގެ ޖުމްލަ އެއްކުރުމުން އަދަދަކީ ރިސީޓުތަކުން ފެނުނު ދަދުގެ އަދަދަކީ ކުރީން ބަޔާންކުރި 1،706100.00ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްލައްކަ ހައްސަތޭކަ) ރުފިޔާއެވެ.

އާއިއެކު 192،641.48 ރުފިޔާ [illegible] (ދިޔަނު [illegible])"

މިފަދައިންނެވެ.

27. ވާދީ [illegible] 1،706100.00ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްލައްކަ ހަހާސް އެއްސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible] ސާބިތުވާން [illegible] ވާދީ [illegible]

28. [illegible] 1،706100.00ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްލައްކަ ހަހާސް އެއްސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible] ވާދީ [illegible]

29. ވާދީ [illegible] 1،706100.00ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްލައްކަ ހަހާސް އެއްސަތޭކަ ރުފިޔާ)ގެ [illegible] 568،700.00ރ (ފަސްލައްކަ ފަސްދޮޅަސް އަށްހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible] 568،700.00ރ (ފަސްލައްކަ ފަސްދޮޅަސް އަށްހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible] ވާދީ [illegible] 1،137،400.00ރ (އެއްމިލިއަން

އެއްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރު ސަތޭކަ ރުފިޔާ)، 284,350.00ރ (ދުއިސައްތަ އަށްޑިހަހަތަރުހާސް ތިންސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ)ގެ [illegible] 04 [illegible] [illegible] ކަމަށް ފާރި ޓްރޭޑަރސްއިން ބުނެއެވެ. އެކަން ސާބިތު ކުރުމަށް ފާރި ޓްރޭޑަރސްއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނެތެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުވާކަމަށް ފާރި ޓްރޭޑަރސްއިން ބުނެއެވެ.

30. އެކަން [illegible] ފާރި ޓްރޭޑަރސްއިން [illegible] [illegible] [illegible]، ފާރި ޓްރޭޑަރސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،[15] 04 (ހަތަރެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، ފާރި ޓްރޭޑަރސްއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ފާރި ޓްރޭޑަރސްއިން [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 284,350.00ރ (ދުއިސައްތަ އަށްޑިހަހަތަރުހާސް ތިންސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) [illegible] “half container money Hupseng Biscuit and Investment of a new container” [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] އަނބުރާ އިންވެސްޓްމަންޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

31. ފާރި ޓްރޭޑަރސްގެ ވަކީލުން [illegible] [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓަކީ [illegible] [illegible] ފައިސާ އަނބުރާ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]. ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، އިންވެސްޓްމަންޓަކީ ފައިސާގެ [illegible] ފައިސާގެ [illegible] ފާރި ޓްރޭޑަރސްއިން [illegible] [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓަކީ ފައިސާ އަނބުރާ ދިނުން ކަމަކަށް ނުވާނެއެވެ. އަދި ފައިސާގެ [illegible] ދިނުން ފައިސާގެ [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓަކީ ފައިސާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓަކީ ފައިސާ އަނބުރާ ދިނުން ކަމަކަށް ނުވާނެއެވެ. [illegible] [illegible]

---

[15] ޗެކު ނަންބަރު:85 (14 ޖޫން 2016)، 95 (16 ޖުލައި 2016)، 104 (7 އޮގަސްޓު 2016) 118 (21 ސެޕްޓެމްބަރު 2016) 119 (14 އޮކްޓޫބަރު 2016) 121 (27 ނޮވެމްބަރު 2016) އަދި 2 (5 ޖަނަވަރީ 2017).

ވައުޗަރ ތަކަށް ބަލާއިރު، 25 އޮގަސްޓު 2018 ގެ ވައުޗަރ ނަންބަރު 194 SBI01 ގައި ބަޔާންކުރާ ޗެކް ނަންބަރު 2127338 އިން [illegible] [illegible]1 ގެ އެކައުންޓުން ދޫކުރި 50,000.00ރ (ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ) ލިޔަފައި ދެން ބަޔާންކުރާ ވައުޗަރ ތަކަކީ ފައިސާ ދިނުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ވައުޗަރ ތަކެކެވެ. މިދެންނެވި 50,000.00ރ (ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ)ގެ ވައުޗަރ ގައި ބަޔާން ކުރަނީ *"Being the part payment of CHQ.NO.0005818 Guarantee cheque for deposit of 4 half container kerk biscuit"* މިފަދައިންނެވެ. މިގޮތަށް 50,000.00ރ (ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ) ލިޔަފައި، ޗެކް އޮތް ގެރެންޓީ ޗެކްގެ ޗެކްނަންބަރު:0005818 ގައި ހިމެނޭ ބާކީ އަދަދު 1,137,400.00ރ (އެއްމިލިއަން އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ)، ދެއްކުމަށް ވާދީ [illegible] ސަރުކާރު އިސްތިއުނާފުގައި ފައިސާ ދިނުމަށް ސާބިތުވާކަން ނެތެވެ.

32. މިމައްސަލައިގައި، ސަރުކާރު އިސްތިއުނާފް ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ ފައިސާގެ ތަފްސީލުގައި، ހިމެނޭ އަސްލު ބަދަލު، ކޮންޓެއިނަރު [illegible] 03 (ތިނެއް) ކޮންޓެއިނަރުގެ 1/2 ފައިދާ ދޫކޮށްފައި ބޭނުމާ އެއްގޮތަށް ފައިދާ ނުދީ އެކު އެއްވެއެވެ. ނަމަވެސް ކޮންޓެއިނަރު [illegible] 03 ކޮންޓެއިނަރުގެ ފައިދާ ދޫކޮށްފައި އެއްބަސްވެފައިވާކަން ސާބިތުވެއް ނުވެއެވެ. އަދި ހުށަހަޅާފައިވާ ފައިސާދެއްކިކަން ބަލައިގަނެވޭ އެއްވެސް މިންވަރަކަށްގައި ކޮންޓެއިނަރުގެ ފައިދާގެ 1/2 ވާރި ދޫކުރުމަށް އެއްބަސްވާކަން [illegible] ނެތެވެ. ވާރި ދޫކުރުމަށް ސަރުކާރު ފައިދާކަމަށް ކޮންޓެއިނަރުގެ ފޫޓުގެ 20 އަކީ 1/2 ކޮންޓެއިނަރެއްގެ ފޫޓުގެ 40 ދިޔައީ ގޮތުން އިސްތިއުނާފު ބުނެއެވެ. އޭގެ ޖުމްލަ 45,660.37ރ (ސާޅީސްފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތްލާރި) ނުވަތަ 35,660.37ރ (ތިރީސް ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތްލާރި) ކަމަށް ވައުޗަރު ތަކަކުން ދެނެގަނެވެއެވެ. މިގޮތަށް ކޮންޓެއިނަރު [illegible] 03 (ތިނެއް) ކޮންޓެއިނަރުގެ ފައިދާގެ 1/2 ސަރުކާރު އިސްތިއުނާފަށް ނަގައިދިނުމަށް ކަމަކަން ބަޔާން ނުކުރެވެއެވެ.

33. ހަމައެހެންމެ، ސައުދު އިބްރާހީމްއަށް ފައިސާގެ ގޮތުގައި ދޫކޮށް ނުދީ ހުރި ފައިސާވެސް މިމުޢާމަލާތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭކަން އެގޭނެ މަދުވެސް ހެކިތަކާއިވާޤިޢާތަކުން ދާދި ގާތުގެ އެފައިސާ ބެލެންސްތަކުގެން ހެދި ފައިސާ ދެނެގަނެވެން ސައުދު އިބްރާހީމް އެދި އުފެދިފައިވާ ސަރީޙަކަށް އެކަންކަން ސާބިތުކަން ދިނުމަކީ ނުވާނެ ސަރީޙަކަށް ނަގައިދޭން ފައިސާއެއް ނުލިބެ.

ހުކުމުގެ ޚުލާޞާ:

34. މިމައްސަލައިގައި ސައުދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން އިންވެސްޓްމަންޓް ފައިސާ ހޯދުމަށް އުފައްދާފައިވާ ފާމު ޖޫރީގަރަސްއިން ދަށުން ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ނަންބަރު:0005818 އެކައުންޓުގެ މުޢާމަލާތް އެކަށީ ބުނެވޭ ދާންކަން ދިން ހަދަހަމަވެ ފައިސާއެއް ގެންނަވާ ޖަމާކުރި އަދި ދަށުން ސައުދު އިބްރާހީމް ވާދި ޖޫރީގަރަސްއަށް ފައިސާ އިންވެސްޓްމަންޓު ކަމަށްބަލައިގެން ސާބިތުކަން އޮތުމެވެ. އެއީ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ނަންބަރު:0005818 އެކައުންޓުގައި އޮތް 1،137،400.00ރ (އެއްމިލިއަން އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ)ގެ ތެރެއިން، 25 ޑިސެމްބަރު 2018 ގައި ފޮނުވާފައިވާ ނަންބަރު 194 SBI01 ގައި ބަޔާންކުރާ ޗެކް ނަންބަރު 2127338 އިން ވާދި ހުޅުވިފައިވާ1 ގެ އެކައުންޓުން ސައުދު އިބްރާހީމްއަށް ދޫކުރި 50،000.00ރ (ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ) އުނިކޮށް، އިންވެސްޓްމަންޓު ފައިސާގެ ގޮތުގައި ސައުދު އިބްރާހީމްއަށް ދިނުމަށް ހުކުމްކުރަމެވެ.

ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން:

35. ތިރީގައި ބަޔާން ކުރާކަންކަން އެގޮތުގެމަތިން ކަނޑައަޅައި މިޤަޟިއްޔާ ނިންމަން ޖެހެއެވެ.

35.1 ހުށަހެޅިފައިވާ ރިޕޯޓު ހިސާބުކުރި ދުވަހުގެ [illegible]، ސަރުކާރު އިސްތިރާދު އާއި ވާދީ [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] ސާބިތު ވެއެވެ.

35.2 މިއެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، ސަރުކާރު އިސްތިރާދު 1،706،100.00ރ (އެއްމިލިއަން ހަތްސަތޭކަ ހަހާސް އެއްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އިންވެސްޓްކޮށްފައިވާކަން ވާދީ [illegible]ގެ އިޢުތިރާފުން ސާބިތުވެއެވެ.

35.3 އިންވެސްޓްކުރި ފައިސާގެ ތެރެއިން، އަނބުރާ ދައްކާފައިވަނީ 568،700.00ރ (ފަސްލައްކަ ފަސްދޮޅަސް އަށްހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އާއި 50،000.00 (ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ) އާއި ޖުމްލަ 618،700.00ރ (ހަލައްކަ އަށާރަހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ކަމަށް ސާބިތުވެއެވެ.

35.4 ވާދީ [illegible]އިން ސަރުކާރު އިސްތިރާދުއަށް ދޫކުރި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ޗެކް ނަންބަރު:0005818 ޗެކުގައި ޖުމްލަ 1،137،400.00ރ (އެއްމިލިއަން އެއްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ރުފިޔާ)ގެ ތެރެއިން، 618،700.00ރ (ހަލައްކަ އަށާރަހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަނބުރާދޭން ބާކީ ޖުމްލަ 518،700.00ރ (ފަސްލައްކަ އަށާރަހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި ވާދީ [illegible]އިން ސަރުކާރު އިސްތިރާދުއަށް އިންވެސްޓްމަންޓް ފައިސާ އަނބުރާ ދިނުމުގެ ގޮތުން ދޭންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަން ސާބިތުވެއެވެ.

35.5 ދެ ފަރާތުން ކޮށްފައިވާ މުޢާމަލާތުގެ މައްސަލަ ބަލާއިރު، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތަކީ 30 މަސްދުވަސްކަމަށް ބުނެވިފައެވެ. އަދި ސަރުކާރު އިސްތިސްނާކޮށް ފައިދާ ދީފައިވާ މަސްތަކަށް ބަލާއިރު، ފައިދާގެ ގޮތުގައި ދީފައިވަނީ ނަގަދު 45،660.37ރ (ސާޅީސް ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) ކަމަށް [illegible] [illegible] ބުނެވިފައެވެ. ވީމާ، އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތުކަމަށްވާ 30 މަސްދުވަހުގެ ތެރެއިން ފައިދާ ދީފައިވާ މަސްތައް އުނިކޮށް ފައިދާ ނުލިބި ހުރި މަސްތައް ބާކީ [illegible] ބަލައި [illegible] [illegible] 45،660.37ރ (ސާޅީސް ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) ކަމުން ސަރުކާރު އިސްތިސްނާކޮށް ބާކީ [illegible] [illegible] ބުނެވިފައެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީމްގެ ރައުޔު

36. މިމައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔާ އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔު

37. މިމައްސަލައިގައި ފައިދާ ދީފައިވާ މަސްތައް އުނިކޮށް ފައިދާ ނުލިބި ހުރި މަސްތައް ބާކީ [illegible] [illegible] [illegible] އިން ބަލައި [illegible] [illegible] 45,660.37ރ (ސާޅީސް ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) ކަމުން ސަރުކާރު އިސްތިސްނާކޮށް ބާކީ [illegible] [illegible] [illegible] އިން ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ރައުޔުގެ 35.5 ނަންބަރުގައިވާ ބަލައި ހިމަނައި ދެންނެވި ނުކުތާތަކަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

38. [illegible] ވިޔަފާރި ހިންގުމަށް އަނބުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ ދިނުމަށްފަހު، އެ ފައިސާގެ ފައިދާގެ ގޮތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ އެއަށްވުރެން ގިނައިން ފައިދާދީގެންނެވެ. ސައުދު އިބްރާހީމަށް އިތުރު ފައިސާއެއް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ޓްރޭޑަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ބުނެއެވެ. ދެފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވަނީ ސައުދު އިބްރާހީމް އިންވެސްޓްކޮށްގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 40 [illegible] [illegible] [illegible] ފައިދާގެ 1/2 (ދެބައިކުޅަ އެއްބައި) ސައުދު އިބްރާހީމަށް ދިނުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ސައުދު [illegible] ފައިސާ ދިނުމަށް ކަނޑައެޅޭނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދަދާއި، އޭގެ ޚަރަދާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތު ނުވާއިރު، އަނބުރާ ދައްކާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] ޓްރޭޑަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުދެކެއެވެ.

39. އެއަށްފަހުން ސައުދު އިބްރާހީމް އިންވެސްޓްކުރި ފައިސާ އަނބުރާ ދައްކުމުގެ ގޮތުން [illegible] ޓްރޭޑަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އިން ސައުދު އިބްރާހީމަށް ދޫކުރި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ނަންބަރު:0005818 ޗެކުގައި އޮތް 1,137,400.00ރ (އެއްމިލިއަން އެއްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް ހަތަރު ސަތޭކަ ރުފިޔާ)ގެ ތެރެއިން، އަނބުރާ ދައްކާފައިވާ ޖުމްލަ 518,700.00ރ (ފަސްލައްކަ އަށާރަހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އުނިކުރުން ބާކީ އޮތް 518,700.00ރ (ފަސްލައްކަ އަށާރަހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި [illegible] ޓްރޭޑަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ސައުދު އިބްރާހީމް [illegible] ފައިސާ އަނބުރާ ދިނުމުގެ ގޮތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ 518,700.00ރ (ފަސްލައްކަ އަށާރަހާސް

ހަތްސަތޭކަ ތުރިއާ) ވާލި ޑޭންޖަރަސް ޑްރަގެއްވެސް ދިމާޖެހޭގެ ފަރާތުން ސަބަބުން އިސްލާހުވުމަށް އަނބުރާ ދިނުމަށް އަންގައި މި މައްސަލަ ނިންމަން ފެނުނެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަންދުކުރެވުން

40. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޙުކުމް ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ދެފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[16] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ސަރުކާރުން ނިމުނު ގޮތުގެ ތާރީޚު ހަމަޖެހުނުނަމަ ހަވާލުކުރުމަކީ ފައިނޭގަތުމަކަށް، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނާނީ ފާހާން ސަރުކާރުން ނިމުނު ގޮތުގެ ތާރީޚު ފަސްވުމުން ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުންނެވެ.[17] އެނިގެނެވޭނެ ސަރުކާރުން ނިމުނުގޮތުގެ ފުރިހަމަ ކޮޕީއެއް އިސްތިއުނާފު ކުރަންވާނެއެވެ.[18]

---

[16] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (ޖަޒާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[17] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (ޖަޒާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[18] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (ޖަޒާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

ޙުކުމް:

މިހެންކަމުން، ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ސަބަބުތަކަށް އެހެން ހުކުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 706/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާއިން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ބާތިލުކޮށް، މިޙުކުމުގެ 35 ވަނަ ނަންބަރުގެ 35.1، 35.2 އަދި 35.3 ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ސަބަބުތަކަށް ސާބިތުވާތީ، މިޙުކުމުގެ 35 ވަނަ ނަންބަރުގެ 35.4 ގައި ބަޔާންކުރާ 518,700.00ރ (ފަސްލައްކަ އަށާރަހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި މާލީ ޖޫރިމަނާއެއް ހިނގާފައިވާ ސާބިތު އިޤްރާރު މަސައްކަތް އިންވެސްޓްމަންޓް ފައިސާ އަނބުރާ ދިނުމުގެ ގޮތުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން މިޤަޟިއްޔާގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދިނުމަށް ހުރި ދަޢުވާ ފަރާތުން އިޤްރާރުވެފައިވާ ގޮތަށް، މިޤަޟިއްޔާ ސާބިތު ބަދަލު ދެއްކުމަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް އަންގައި، މިޙުކުމުގެ ތާރީޚުން ފެށިގެން، މަދުވެގެން ދުވަސްތަކުގެ ތެރޭގައި ދައްކައިދިނުމަށް މުއްދަތު 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިވެހި ސިވިލް ކޯޓަށް ދަޢުވާ ހުށަހެޅުން ކުރުމަށް ބަދަލު ދައްކައިދިނުމަށް ޙުކުމްކޮށް އަންގަމެވެ، މިޙުކުމުގެ 35 ވަނަ ނަންބަރުގެ 35.5 ގައި ވާ ގޮތުގެ މަތިން ދައްކާ ދަޢުވާކުރުމަށް ދިވެހިސަރުކާރު ބެލުމަށް ފަނޑިޔާރުންގެ އިޖުރާއަތުގެ ތަފާސީލު، މިޙުކުމުގެ 35 ވަނަ ނަންބަރުގެ 35.5 ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުން އަދަދު ދައްކަން ދިވެހިސަރުކާރަށް ބެލުމަށް ފަނޑިޔާރުންގެ އިޖުރާއަތުގެ މާލީ ބަދަލު ދައްކައިދިނުމަށް ޙުކުމްކޮށް އަންގަމެވެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު:32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 262 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެ މަތިން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ދައްކައިދިނުމަށް ގޮތް މިޙުކުމުގައި ހިނގާފައިވާ ޚަރަދުތަކާއި ދިނުމަށް އަންގަމެވެ، ޙުކުމް ކުރަމެވެ.

މިމައްސަލާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދު

ޤަޟިއްޔާ ދައުވާކުރެވުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ:

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2021/HC-A/170 ގެ މުރާޖަޢާއާއި ގުޅޭގޮތުން ތޫރި ޖެނެރަލްޓްރޭޑިންގ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއާ ސ.މަރަދޫ ހަންޑިބީން މަޙްމޫދު އިބްރާހީމް ވަޙީދާ ދެމެދު ޤަޟިއްޔާ ދައުވާކުރެވުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ (ޤާނޫނު ނަންބަރު:32/2021 (ސިވިލް އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) 262 ވަނަ މާއްދާ އާ ގުޅޭ):

އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާގެ ޤަޟިއްޔާއާބެހޭ:

(1)	ދައުވާކުރެވުނު ޖުމްލަ ޤަޟިއްޔާ:	518،700.00ރ (ފަސްލައްކަ އަށާރަހާސް ހަތްސަތޭކަ ރުފިޔާ)
(2)	ޤަޟިއްޔާ ދައުވާކުރި ފަރާތް:	ތޫރި ޖެނެރަލްޓްރޭޑިންގ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް(C-64/94)
(3)	ޤަޟިއްޔާ ދިފާޢުކުރި ފަރާތް:	މަޙްމޫދު އިބްރާހީމް ވަޙީދު، ހަންޑިބީން ސ.މަރަދޫ (A200951)
(4)	ޤަޟިއްޔާ ދައުވާކުރި ފައިލުކުރެވުނު ތާރީޚް:	07 ފެބްރުއަރީ 2023
(5)	ޤަޟިއްޔާ ދައުވާ ޝަރީޢަތުން ނިންމާލެވުނު ތާރީޚް:	06 ޖުލައި 2023
(6)	ކޯޓުގެ އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގައި ދައުވާކުރެވުނު ޢަދަދު:	172،900.00ރ (އެއްލައްކަ ހަތްދިހަދެހާސް ނުވަސަތޭކަ ރުފިޔާ)
(7)	ކޯޓުގެ އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގެ ދައުވާކުރެވުނު ތާރީޚް:	ފުރަތަމަ: 06 މާރިޗު 2023 ވާ ކުރިން. ދެވަނަ: 07 މާރިޗު 2023 ވާ ކުރިން. ތިންވަނަ: 06 ޖުލައި 2023 ވާ ކުރިން.

ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއާބެހޭ:

(1)	އިއްޔާސްތުމުގެ މުއްދަތުހަމަވާން ޝަރުޢީގޮތުން 30 ދުވަސްތެރޭގައި ދެފަރާތުން ފައިސާ ދައްކައި ޤަޟިއްޔާ ނިމި ނުދާނަމަ، ތޫރި ޖެނެރަލްޓްރޭޑިންގއަށް ދޭން ޖެހޭ 45،660.37ރ (ސާޅީސް ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) މަޙްމޫދު އިބްރާހީމް ވަޙީދު ތޫރި ޖެނެރަލްޓްރޭޑިންގއަށް ދައްކަން ނިމުނު.